

WHITEPAPER CIRCULAIR ASFALT INKOPEN

In deze whitepaper wordt een methode voor het uitvragen van een duurzame Variant van asfalt middels de standaard RAW-methodiek besproken, met als doel dat asfaltleveranciers hun circulaire asfalt kunnen aanbieden.

VOORDELEN METHODE

- Inkoop van asfaltprojecten wordt duurzaam.
- Biedt ruimte voor innovaties van asfaltmengsels.
- Kans voor asfaltleveranciers om circulaire producten aan te bieden.
- Bijdrage aan het creëren van de circulaire economie.
- Toepasbaar in alle asfaltprojecten vanwege eenvoud van de methode.
- Vraagt geen extra ontwerp- en engineeringkosten vanwege eenvoud methode.
- Methode lijkt kostenneutraal te zijn.
- Breed inzetbare methode en daarmee goed instrument als kennismaking van de interne organisatie met duurzaamheid.
- Gemakkelijk op te schalen van uitvragen op product MKI (Milieukostenindicator) naar alle MKI-fasen (zie voor meer uitleg het gunningscriterium).
- MKB-vriendelijk vanwege eenvoud van de methode als (eerste) kennismaking met MKI.
- Beoordeling volgens een objectieve methode.
- Asfaltprojecten worden vaak op laagste prijs uitgevraagd en met deze methode is het dus gemakkelijk om aan de BPKV-verplichting (beste prijs-kwaliteitverhouding) in de Aanbestedingswet te voldoen.

AANLEIDING

Uit een Markconsultatie in april 2019 met asfaltleveranciers is gebleken dat asfaltleveranciers vele malen hogere percentages asfaltgranulaat kunnen toepassen in asfaltmengsels dan op dit moment is voorgeschreven in de RAW-systematiek en dat te kunnen *zonder kwaliteitsverlies en tegen gelijkblijvende kosten*.

Binnen de kaders van de Aanbestedingswet 2012 is het niet toegestaan om een specifiek duurzaam asfaltmengsel voor te schrijven. De gemeente Eindhoven heeft de oplossing gevonden in het uitvragen middels een Variant waarbij de inschrijvers de ruimte krijgen om met hun circulaire asfaltmengsels in te schrijven.

Hieronder wordt middels **de letterlijke tekst uit het aanbestedingsdocument** toegelicht hoe middels een Variant circulair asfalt kan worden uitgevraagd.

VARIANT UITVRAGEN

In een aanbesteding worden twee aanbiedingen gevraagd: één standaard aanbidding conform het RAW-bestek en één Variant waarbij in het gunningscriterium ruimte bestaat voor het toepassen van circulair asfalt. Uitgangspunten zijn:

- De kwaliteitseisen zijn minstens conform het bestek.

- De voorgeschreven afmetingen en hoeveelheden zijn conform bestek.
- De Standaard RAW bepalingen 2020 zijn van toepassing, tenzij wordt benoemd dat wordt afgeweken.
- Het indienen van varianten op het bestek is toegestaan in het kader van de duurzaamheidsopgave voor de besteksposten: 'aanbrengen asfalt' bij deklagen (inclusief rode deklaag en dunne geluidsreducerende deklaag), tussenlagen en onderlagen.
- De Inschrijver vult voor de beantwoording van dit gunningscriterium het Invulformulier 'Circulair asfalt' in, zie voorbeeld Inschrijvingsmatrix.

GUNNINGSCRITERIUM CIRCULAIR ASFALT

In de aanbesteding kan met de Variant op de volgende drie subgunningscriteria een fictieve meerwaarde behaald worden: MKI-waarde, circulariteit en garantie.

Subgunningscriterium MKI-waarde

Het doel van dit criterium is het afwegen van de duurzaamheid van de aangeboden asfaltmengsels in brede zin. De MKI-waarde is een indicator voor de milieukosten van het werk. Hoe lager de MKI-waarde des te minder het milieu belast wordt bij de realisatie van het werk en des te lager de milieukosten zijn. De MKI kan bijvoorbeeld op productniveau (fase A1 t/m A3) of op projectniveau (fase A t/m D) worden uitgevraagd. Meer toelichting op de impact van het uitvragen met MKI wordt gegeven in het voorbeeld op pagina 4.

Uitgangspunten zijn:

- De MKI-waarde wordt bepaald over de productie fase: MKI (A1 – A3).
- De MKI-waarde wordt afgerond op drie decimalen achter de komma.
- Voor elke productspecifieke MKI-waarde dient een LCA (Life Cycle Analysis) opgesteld te zijn conform de *Bepalingsmethode Milieuprestatie Gebouwen en GWW-werken* versie 3.0 plus amendementen 001, 002 en 003 en conform de *PCR asfalt* versie 1.0.
- De maximale MKI-waarde is vastgesteld conform de MKI (A1 – A3) uit het rapport van TNO: [LCA Achtergrondrapport voor brancherepresentatieve Nederlandse asfaltmengsels 2020](#).
- De minimale MKI (A1 – A3) is vastgesteld op €0,00 per ton.
- De fictieve meerwaarde wordt lineair berekend waarbij de maximale MKI-waarde geen fictieve meerwaarde oplevert en de minimale MKI-waarde de maximale fictieve meerwaarde oplevert.

Subgunningscriterium Circulariteit

Het doel van dit criterium is het stimuleren van een zo hoog mogelijke recycling van secundaire grondstoffen in de nieuwe asfaltmengsels. Hoe hoger het percentage secundaire grondstoffen des te hoger de circulariteit van het nieuwe asfaltmengsel.

Uitgangspunten zijn:

- Voor de bepaling van de circulariteit dient een deel (vervangingspercentage, uitgedrukt in % m/m ten opzichte van de totale massa toeslagmateriaal) van de toeslagmaterialen te bestaan uit secundaire toeslagmaterialen.
- De minimale circulariteit is vastgesteld op: 0% voor SMA en rode deklagen; 30% voor AC surf; en 50% voor AC bind en AC base.
- De maximale circulariteit is vastgesteld op 100% voor alle asfaltsoorten.

- De fictieve meerwaarde wordt lineair berekend waarbij de minimale circulariteit geen fictieve meerwaarde oplevert en de maximale circulariteit de maximale fictieve meerwaarde oplevert.

Subgunningscriterium Garantie

Het doel van dit criterium is het stimuleren van een langere levensduur van de asfaltmengsels. De garantie is bedoeld zoals deze in de RAW-systematiek wordt omschreven.

Uitgangspunten zijn:

- In afwijking op de Standaard RAW bepalingen 2020 is het toegestaan om (een hoger) percentage asfaltgranulaat toe te passen.
- Het toegestane aan te bieden asfaltmengsel is uitsluitend zoals is voorgeschreven in het bestek.
- De minimale garantie is vastgesteld op: 5 jaar voor deklagen; en 10 jaar voor tussenlagen en onderlagen.
- De maximale garantie is vastgesteld op: 10 jaar voor deklagen; en 15 jaar voor tussenlagen en onderlagen.

BEWIJSMIDDELEN

Een volledige Offerte bestaat uit twee aanbiedingen: de Standaardaanbieding en de Variant; waarbij geldt dat het totaal van de waarde van de Standaard aanbieding nooit hoger mag zijn dan de Variant.

In het tabblad “kosten/prijs” dienen de volgende documenten te worden ingediend:

- Het inschrijvingsbiljet voor de Standaard aanbieding
- De inschrijvingsstaat voor de Standaard Aanbieding

In het tabblad “kwaliteit” dienen de volgende documenten te worden ingediend:

- Het inschrijvingsbiljet voor de Variant.
- De inschrijvingsstaat voor de Variant.
- Een overzicht van alle waarden voor de MKI-waarde, circulariteit en garantie voor alle aangeboden asfaltmengsels;
- Een project rapport opgesteld conform de eisen in paragraaf 2.8 van de SKB Bepalingsmethode 3.0 voor alle aangeboden asfaltmengsels. Het rapport hoeft nog niet geverifieerd te zijn.
- Een LCA opgesteld conform de ‘Bepalingsmethode Milieuprestatie Gebouwen en GWW-werken’ versie 3.0 plus amendementen 001, 002 en 003 en PCR asfalt versie 1.0 van alle aangeboden asfaltmengsels. De LCA hoeft nog niet geverifieerd te zijn.
- Een vormvrije garantieverklaring voor de aangeboden asfaltmengsels.

Op verzoek van Opdrachtgever ter verificatie aanleveren:

- Geldige certificaat van de CE-markering voor alle aangeboden asfaltmengsels.
- De geverifieerde versie van de LCA. De verificatie dient te geschieden door een door SBK erkende LCA-deskundige.
- De geverifieerde versie van het project rapport. De verificatie dient te geschieden door een door SBK erkende LCA-deskundige.

BEORDELEN VARIANT

Een onafhankelijke beoordelaar zal de elementen die prijzen bevatten separaat beoordelen. De kwaliteitscriteria worden beoordeeld door de beoordelingscommissie. De Variant wordt volgens het vier-ogenprincipe beoordeeld.

Voorbeeldbeoordeling o.b.v. "gunnen op waarde" van de subgunningscriteria:

In de tabel zijn in de blauwe velden per asfaltmengsel de waarden voor de MKI, circulariteit en garantie aangeboden door inschrijver A en inschrijver B. Uit de beoordeling komt inschrijver B met de hoogste fictieve meerwaarde.

De MKI weegt de CO₂-uitstoot mee en andere milieueffecten die tijdens het productieproces (A1 - A3) van asfalt vrijkomen. Het gebruik van schonere energie, minder primaire grondstoffen en minder transport naar de asfalt-centrale (de productie-locatie) wordt op deze manier gestimuleerd. *Het resultaat is een lagere MKI waarde, zoals die van inschrijver B.*

CIRCULAIR ASFALT - inschrijver A							
asfaltmengsel	waarden			fictieve meerwaarde			totaal
	MKI	circulariteit	garantie	MKI	circulariteit	garantie	
deklaag SMA-NL 11B	€ 8,000	30%	7 jaar	€ 9.214,68	€ 7.500,00	€ 2.000,00	
deklaag SMA-NL 11B rood	€ 15,000	0%	7 jaar	€ 12.500,00	€ 0,00	€ 2.000,00	
tussenlaag AC 16 bind	€ 3,000	70%	15 jaar	€ 4.652,41	€ 4.000,00	€ 2.500,00	
onderlaag AC 22 base	€ 3,000	70%	15 jaar	€ 4.652,41	€ 4.000,00	€ 2.500,00	
TOTALE FICTIEVE MEERWAARDE							€ 83.108,48
TOTAAL TE BEHALEN							€ 100.000,00

CIRCULAIR ASFALT - inschrijver B							
asfaltmengsel	waarden			fictieve meerwaarde			totaal
	MKI	circulariteit	garantie	MKI	circulariteit	garantie	
deklaag SMA-NL 11B	€ 4,000	60%	10 jaar	€ 17.107,34	€ 15.000,00	€ 5.000,00	
deklaag SMA-NL 11B rood	€ 11,000	0%	10 jaar	€ 22.500,00	€ 0,00	€ 5.000,00	
tussenlaag AC 16 bind	€ 2,000	80%	15 jaar	€ 6.434,94	€ 6.000,00	€ 2.500,00	
onderlaag AC 22 base	€ 2,000	80%	15 jaar	€ 6.434,94	€ 6.000,00	€ 2.500,00	
TOTALE FICTIEVE MEERWAARDE							€ 98.521,71
TOTAAL TE BEHALEN							€ 100.000,00

De circulariteit is een extra stimulan, naast de MKI. Beide dienen het doel minder primaire grondstoffen toe te passen en zo te werken naar een circulaire economie waar oud asfalt wordt gerecycled. *Inschrijver B behaalt een hogere circulariteit door het gebruik van meer secundaire grondstoffen.*

De **garantie** stimuleert een langere levensduur (TCO) van het asfaltmengsel waardoor het aanleggen van nieuw asfalt minder vaak nodig is. *Het asfalt van Inschrijver B heeft een langere garantie.*

De Opdracht wordt gegund op basis van de beste prijs-kwaliteitsverhouding.

Let op: Indien de Variant van een Inschrijver niet voldoet krijgt die Inschrijver géén fictieve meerwaarde.

Varianten voldoen niet

Indien de Varianten van geen van de Inschrijvers voldoet, worden de aanbiedingen voor de Standaard aanbidding geopend en beoordeeld op basis van de inschrijfbiljetten en inschrijfstaten van de Standaard aanbidding en daarmee vervalt de Variant en het gunningscriterium Circulair asfalt. De Opdracht wordt gegund op basis van de laagste prijs.

CONTACT

Inkopers van Nederlandse overheden zijn bij deze uitgenodigd om contact op te nemen met de kennisdragers van gemeente Eindhoven via aanbestedingen-RB@eindhoven.nl om vragen te stellen over of dieper in te gaan op deze methode.